

Inkoop- en Aanbestedingsbeleid

2006 - 2010

Provincie Overijssel

Abstract

12 december 2005

Colofon

Datum

12 december 2005

Oplage

1

Auteur

C. Jorink

Significant B.V.

Inkoopcoördinator a.i.

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 425 25 25

Fax 038 425 26 50

www.prv-overijssel.nl

postbus@prv-overijssel.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Doelstelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid	5
3	Veranderingen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid	7
3.1	Juridische uitgangspunten	7
3.1.1	Wet- en regelgeving	7
	- Europees	7
	- Landelijk	7
	- Provinciaal	8
3.1.2	Aanbestedingsvormen	8
3.1.3	Wijze van publiceren	9
	- Aankondiging	9
	- Digitaal loket	9
3.1.4	Toepassen van inkoopvoorwaarden	10
3.1.5	Rechtmatigheid	10
3.2	Ethische, ideële, maatschappelijke en sociale uitgangspunten	10
3.2.1	Duurzaam inkopen	11
3.3	Maatschappelijke eisen aan leveranciers	11
	- Arbeidsvoorwaardelijke aspecten	11
	- Integriteitseisen aan leveranciers	12
	- Omgang met leveranciers	12
3.4	Economische uitgangspunten	13
3.4.1	Meerwerk	13
3.4.2	Afwijking van het aanbestedingsbeleid	14
3.5	Organisatorische uitgangspunten	14
	- Gecoördineerde inkoopfunctie	14
	- Te hanteren standaard werkwijzen	14
3.5.1	Inkoopsynergie	15
3.5.2	Inkoopjaarplan	15

1 *Inleiding*

De Provincie Overijssel is de afgelopen jaren bezig geweest met de ontwikkeling van haar inkoopfunctie. Een aantal onderzoeken is uitgevoerd om inzicht te krijgen in de huidige situatie van de inkoopfunctie en om verbeterpunten aan te wijzen, zoals het onderzoek naar inkoop en aanbesteding bij de Provincie Overijssel uit 2004 en het onderzoek Rechtmatigheid uit 2005.

Passend in bovengenoemde ontwikkeling, is een nieuw provinciaal inkoop- en aanbestedingsbeleid 2006 – 2010 opgesteld. Onderdeel van het nieuwe beleid zijn:

- I juridische uitgangspunten;
- II ethische, ideële, maatschappelijke en sociale uitgangspunten;
- III economische uitgangspunten;
- IV organisatorische uitgangspunten.

In voorliggende versie van het concept inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn de veranderingen van het beleid weergegeven. Hiermee wordt beoogd GS van voldoende informatie te voorzien om een gefundeerd besluit te nemen over de invoering van een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de Provincie Overijssel. Het hernieuwde beleid vervangt van het uit 2002 gedateerde 'Integraal aanbestedingsbeleid Provincie Overijssel'.

2 *Doelstelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid*

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid geeft sturing aan de inkoopfunctie. Het beleid vormt het kader waarbinnen publieke gelden, uit te geven door de Provincie Overijssel, op objectieve, transparante en non-discriminatoire wijze worden besteed. Dat houdt in dat elke inkoop wordt uitgevoerd conform de kaders van dit beleid.

De visie van de Provincie Overijssel is:

In het onderhandelingsakkoord is verwoord dat de Provincie Overijssel in de bestuursperiode 2003 - 2007 concrete en herkenbare resultaten wil boeken. Dit streven naar transparantie en efficiency is de impuls geweest voor het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Naast dit onderhandelingsakkoord heeft de Provincie Overijssel een Masterplan opgesteld. Onderdeel van dit Masterplan is de programmalijn deregulering en ontbureaucratisering. Daarin wordt inhoud gegeven aan de opdracht van het Rijk om te komen tot het terugdringen van de bureaucratie. Hoewel Inkoop en aanbesteding instrumenten zijn, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van het geformuleerde beleid en het bereiken van de beoogde resultaten, is getracht de bovenstaande visie uit het onderhandelingsakkoord en de belangrijke elementen uit het provinciale Masterplan door te laten werken in het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de Provincie Overijssel.

Dit betekent dat het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid voldoet aan de (herziene) wetgeving en bijdraagt aan een doelmatige, doeltreffende en rechtmatige uitvoering en dat het proces transparant verloopt. Bij toepassing van beleid en het omschreven proces worden de juridische en financiële risico's geminimaliseerd.

De doelstelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is van deze visie afgeleid en luidt:

"Het nu en in de toekomst, op professionele en zorgvuldige wijze inkopen van werken, leveringen en diensten voor de Provincie Overijssel, waarbij de provincie zich zowel intern als extern toe profileert als een zakelijke, betrouwbare en integere partner."
Zorgvuldig staat daarbij voor: bewust, integer, efficiënt, effectief, doelmatig, rechtmatig, transparant, objectief en non-discriminair.

Het doel van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is het eenduidig en openbaar vastleggen van de uitgangspunten die de provincie hanteert bij het inrichten van haar inkoopfunctie. Met het ontwikkelen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wenst de provincie het volgende te realiseren:

- 1 het volledig voldoen aan de Europese richtlijn met betrekking tot overheidsinkopen en waar mogelijk langs elektronische weg inkopen, hetgeen de procedures versnelt en vereenvoudigt;
- 2 het realiseren van doelmatige inkopen waaronder het optimaliseren van kostenbeheersing en kwaliteit en het inzichtelijk maken van besparingen;
- 3 het inrichten van een transparant proces opdat bedrijven gelijke kansen en gelijke behandeling krijgen in het proces van aanbestedingen;
- 4 het afleggen van verantwoording voor de besteding van publieke gelden;
- 5 het maximaal beperken van de kans op fraude en het bewaken van de integriteit;
- 6 het beperken van financiële en juridische risico's;
- 7 het vergroten van inkoopkennis en het ontsluiten van deze kennis in haar eigen organisatie. Het streven naar voortdurende verbetering en de medewerkers elkaar hierop aanspreken.

3 *Veranderingen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid*

3.1 *Juridische uitgangspunten*

3.1.1 *Wet- en regelgeving*

De relevant (specifieke) wet- en regelgeving op het terrein van inkopen en aanbesteden door overheden is qua volgorde onder te verdelen naar Europees, Landelijk en Provinciaal wet- en regelgeving.

Europees

De relevant (specifieke) Europese wet- en regelgeving op het terrein van inkopen en aanbesteden door overheden is:

- De nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijn 2004/18/EG van de Europese Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten. Deze richtlijn vervangt de oude richtlijnen Leveringen, Diensten en Werken voor het uitvoeren van aanbestedingen van leveringen, diensten en werken door overheden.

Landelijk

De relevant (specifieke) landelijke wet- en regelgeving op het terrein van inkopen en aanbesteden door overheden is:

- Het besluit van 16 juli 2005, houdende regels betreffende de procedures voor het gunnen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten - BAO) Staatsblad 2005, 408 welke per 1 december 2005 in werking treedt.
- De Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen verplichten Nederlandse overheden om de Europese aanbestedingsrichtlijnen toe te passen.
- Voor de aanbesteding van werken heeft de rijksoverheid een reglement vastgesteld: het Aanbestedingsreglement Werken 2004 (ARW 2004). Dit reglement heeft de Uniforme Aanbestedingsreglement 2001 (UAR 2001) en het UAR-EG 1991 vervangen. Het ARW 2004 wordt momenteel doorontwikkeld naar het ARW 2005 en treedt per 1 december 2005 in werking. Het Aanbestedingsreglement Werken 2004 en 2005 zijn *niet verplicht* van toepassing voor lokale en regionale overheden.
- De Wet BIBOB (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) maakt het kort gezegd mogelijk dat de provincie - na zelf maximaal onderzoek te hebben gedaan in openbare registers e.d. - Bureau BIBOB te den Haag vraagt om advies uit te brengen over de mogelijkheid dat een inschrijver bij een aanbesteding ernstige criminele intenties heeft. Bureau BIBOB kan daarbij - anders dan de provincie - putten uit allerlei gesloten (strafrechtelijke) bronnen. De Wet is facultatief toepasbaar en dan alleen voor de onderdelen bouw, ICT en milieu.

Provinciaal

De relevant (specifieke) provinciale wet- en regelgeving¹ op het terrein van inkopen en aanbesteden door overheden is:

- De Provincie Overijssel zal het ARW 2005 opnemen per 1 januari 2006, waarbij een implementatieperiode van 6 maanden in acht wordt genomen. Dus uiterlijk per 1 juli 2006 is het ARW 2005 van toepassing.
- In de beleidslijn integriteitsbeoordelingen van aanbestedingen en milieuvergunningen Overijssel 2005 is aangegeven op welke onderdelen de Provincie Overijssel de Wet BIBOB zal uitvoeren. Voor aanbestedingen houdt dit in dat voor aanbestedingen boven de Europese drempel situationeel per aanbesteding bepaald zal worden of advies bij het Bureau BIBOB wordt ingewonnen.
- De ontwikkelingen in de aanbestedingswetgeving zijn enerzijds de nieuwe Europese Richtlijn 2004/18/EG die per 1 december 2005 van toepassing is en anderzijds de Nieuwe aanbestedingswet die in 2008 van kracht wordt.
- De Provincie Overijssel zal zodra de nieuwe aanbestedingswet van kracht is het vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid toetsen aan deze nieuwe wetgeving en zonodig voorstellen aan Gedeputeerde Staten voorleggen om het inkoop- en aanbestedingsbeleid aan te passen.

Voor Provincie Overijssel is de nieuwe Europese Richtlijn voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten van belang. Deze richtlijn moet vormgeven aan de begrippen openbaarheid, transparantie en objectiviteit. Openbaarheid betekent dat provinciale opdrachten bekend zijn bij het gehele Europese bedrijfsleven. Transparantie wordt bereikt door het toepassen van uniforme procedures en inschrijftermijnen voor Europees aanbesteden en bekendmaken van beoordelingscriteria. Objectiviteit ontstaat door het opstellen van niet-discriminerende beoordelingscriteria voor het selecteren van aanbieders.

Voor de Europese aanbestedingen gelden per 31 januari 2006 de wettelijke drempels zoals weergegeven in paragraaf 3.4. Ligt de drempelwaarde hierboven, dan is de Provincie Overijssel verplicht de Europese Richtlijn toe te passen. Voor aanbestedingen beneden de wettelijke Europese drempels, gelden de drempelwaarden en procedures in dit inkoop- en aanbestedingsbeleid.

3.1.2 Aanbestedingsvormen

De Provincie Overijssel maakt de keuze uit vier aanbestedingsvormen. Bij iedere vorm staat aangegeven in welke mate er concurrentie optreedt:

1. **Enkelvoudige uitnodiging:** de provincie kiest zelf één leverancier uit. Er is geen sprake van concurrentie tussen leveranciers;
2. **Meervoudige uitnodiging of onderhand aanbesteden:** er is beperkte concurrentie tussen tenminste drie zelfgekozen leveranciers;
3. **Openbaar aanbesteden met en zonder een voorselectie:** de provincie plaatst nationaal een aankondiging voor een opdracht. Er is vrije concurrentie tussen alle leveranciers uit de lidstaten;
4. **Europees aanbesteden met en zonder een voorselectie, onderhandeling met en zonder voorafgaande bekendmaking en prijsvragen voor plannen of ontwerpen:** de provincie plaatst een aankondiging een opdracht in de TED Databank. Er is vrije concurrentie tussen alle Europese leveranciers.

De keuze voor een aanbestedingsvorm is afhankelijk van de waardebeoordeling van de opdracht. In hoofdstuk 6 zijn de drempelwaarden voor iedere aanbestedingsvorm weergegeven.

Voor een Leveringen en Diensten opdracht is ten opzichte van het vorige aanbestedingsbeleid de aanbestedingsvorm **openbaar aanbesteden met en zonder een voorselectie** toegevoegd. Deze toevoeging is op grond van het streven en vergroten naar openbaarheid en het krijgen van gelijke kansen en gelijke behandeling in het proces van aanbestedingen, gemaakt.

¹ De teksten van de betreffende wet- en regelgeving kunnen worden teruggevonden op www.europadecentraal.nl of www.ovia.nl.

3.1.3 Wijze van publiceren

Aankondiging

Voor het bekendmaken van een aankondiging van een opdracht voor openbare en Europese aanbestedingen gelden de volgens regels.

Voor Europese aanbestedingen dienen opdrachten te worden gemeld bij de Europese Gemeenschap om te worden gepubliceerd in het Supplement op het Publicatieblad van de EG². Er bestaan drie soorten van aankondigingen om te bereiken dat alle aanbieders uit alle landen van de Europese Gemeenschap op de hoogte zijn van het voornemen om een opdracht Europees aan te besteden:

1. **De vooraankondiging:** de aanbestedende dienst kan voor opdrachten boven het relevante drempelbedrag een vooraankondiging publiceren; het doen van een vooraankondiging biedt het voordeel dat de voor de gekozen procedure geldende termijnen mogen worden verkort (in het geval van de aanbesteding van diensten en werken);
2. **De aankondiging van de opdracht:** in het kader van alle aanbestedingsprocedures, met uitzondering van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking, moet een aankondiging van de voorgenomen opdracht gepubliceerd worden;
3. **De aankondiging van de gegunde opdracht:** deze aankondiging bevat onder meer informatie over de wijze van aanbesteding, de gehanteerde gunningscriteria en de naam van de leverancier waaraan de opdracht is gegund.

Voor openbare en Europese aanbestedingen hanteert de Provincie Overijssel de hiernavolgende wijze van publiceren voor voorgenomen opdrachten. In figuur 3 is zowel voor openbaar aanbesteden als voor Europees aanbesteden de wijze van bekendmaken opgenomen:

Aanbestedingsvorm	Werken, Leveringen en Diensten
Openbaar aanbesteden	www.overijssel.nl www.aanbestedingskalender.nl Nationaal dagblad of vakbladeren (situationeel bepalen)
Europees aanbesteden	Zie openbaar aanbesteden + TED Databank (Tenders Electronic Daily) -Supplement op het Publicatieblad van de EG

Figuur 1: Wijze van publiceren

Digitaal loket

De Provincie Overijssel streeft naar het op grote schaal elektronisch beschikbaar stellen van alle relevante aanbestedingsdocumenten op www.overijssel.nl dan wel op www.aanbestedingskalender.nl. Daarnaast wordt, om de administratieve lasten te reduceren voor zowel de Provincie Overijssel als voor de leveranciers, aan de leveranciers verzocht om de aanbestedingsdocumenten daar waar mogelijk elektronisch aan te leveren. Per aanbesteding zal worden aangegeven welke aanbestedingsdocumenten elektronisch aangeleverd moeten worden.

² Zie <http://ted.publications.eu.int/official/>

3.1.4 *Toepassen van inkoopvoorwaarden*

De Provincie Overijssel beschikt over 'Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Overijssel' en 'Algemene ICT Inkoopvoorwaarden Provincie Overijssel'. De inkoopvoorwaarden van de Provincie Overijssel zijn altijd op de opdracht (in het preselectiedocument, de offerteaanvraag of de opdracht tot levering) van toepassing, tenzij de hiernavolgende regels worden gehanteerd. In geval van een ICT opdracht worden de Algemene ICT Inkoopvoorwaarden Provincie Overijssel gehanteerd. De algemene leverings- en verkoopvoorwaarden van de leverancier worden in principe van de hand gewezen.

1. indien op grond van de kenmerken van de opdracht in het geheel geen algemene inkoopvoorwaarden of algemene ICT inkoopvoorwaarden van de provincie van toepassing kunnen worden verklaard, worden de voorwaarden in de overeenkomst opgenomen na juridische advisering door de desbetreffende eenheid; of
2. de algemene voorwaarden van de leverancier worden door de eenheid gecontroleerd op ongewenste c.q. onbillijke bepalingen indien gewenst met een second opinion van de Eenheid BA. Deze bepalingen worden uitgesloten in de overeenkomst en vastgesteld door desbetreffende eenheid.

3.1.5 *Rechtmatigheid*

Als gevolg van de invoering van het dualisme is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) met ingang van het verslagjaar 2004 de reikwijdte van het accountantsoordeel verruimd. Rechtmatigheid is een belangrijk criterium waaraan het handelen van overheden dient te voldoen. Naast een oordeel over het getrouwe beeld geeft de accountant vanaf 2004 ook een expliciet oordeel over de mate waarin de organisatie rechtmatig heeft gehandeld bij de uitvoering van de in de begroting vastgestelde programma's. Het gaat daarbij om de toets op het naleven van wet- en regelgeving die te maken heeft met financiële beheershandelingen.

Een belangrijke aanleiding voor het professionaliseren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn de resultaten van het accountantsrapport over 2004 waaruit bleek dat het thema rechtmatigheid nog onvoldoende is verankerd en risico's worden gelopen voor het verkrijgen van de goedkeurende verklaring rechtmatigheid binnen de door PS gestelde normenkaders.

3.2 *Ethische, ideële, maatschappelijke en sociale uitgangspunten*

Ethische, ideële, maatschappelijke en sociale uitgangspunten geven aan welke waarden en normen de Provincie Overijssel wil uitdragen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De Provincie Overijssel kan hier eigen keuzes maken. Wel zijn alle overheden gebonden aan de *beginselen van behoorlijk bestuur* (waaronder openbaarheid, objectiviteit en zorgvuldigheid). In de navolgende paragrafen zijn de ethische, ideële, maatschappelijke en sociale uitgangspunten expliciet benoemd.

3.2.1 *Duurzaam inkopen*

De Provincie Overijssel heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Zij stelt op dit punt niet alleen eisen aan bedrijven, zij stelt die ook aan zichzelf. De koers die de Provincie Overijssel voor de eisen aan zichzelf wil varen voor de onderwerpen milieu en duurzaamheid zijn vastgelegd in de milieubeleidsverklaring die de directie op 1 november 2004 heeft vastgesteld. Door het vaststellen van deze verklaring neemt de Provincie Overijssel de verantwoordelijkheid op zich om de milieuprestaties van de provinciale organisatie continu te verbeteren met behulp van een milieumanagementsysteem. Voor haar inkooptrajecten zal de Provincie Overijssel per 1 januari 2006 de verklaring van deelname aan het landelijke programma 'duurzaam inkopen' van SenterNovem ondertekenen. Daarmee bevestigt de Provincie Overijssel om duurzaamheid als vast criterium op te nemen in alle fasen van het inkoopproces. Als deelnemer aan het programma Duurzaam Inkopen gebruikt de provincie de ontwikkelde hulpmiddelen, zoals de menukaart duurzaam inkopen, bij haar inkoopactiviteit en koppelt de provincie haar ervaringen met deze hulpmiddelen terug naar het programma. De provincie werkt mee aan de benchmark (vanaf najaar 2005) en de landelijke monitoring (1x per 2 jaar). Verder rapporteert de provincie binnen haar organisatie in de jaarrapportage over haar vorderingen op het gebied van duurzaam inkopen. Onze ambitie is het percentage duurzaam inkopen te vergroten.

Op deze manier wordt het aspect duurzaamheid een vast element in het inkoopbeleid, waar het in het verleden nog te ad hoc, te vrijblijvend was.

In preselectiedocumenten, offerteaanvragen en programma's van eisen worden duurzaamheidsaspecten wanneer gewenst zoveel mogelijk betrokken, waarbij de provincie gebruik maakt van de ondersteuning van het programma duurzaam inkopen (specifieke duurzaamheidsinformatie wordt per productgroep beschikbaar gemaakt). Ook bij het beoordelen van offertes wordt het aspect duurzaamheid, indien mogelijk, een standaard gunningscriterium. De mate waarin de duurzaamheidsaspecten worden betrokken in zowel selectie- als gunningscriteria wordt per inkooppakket vastgelegd.

Duurzaamheidsaspecten zijn:

- Milieu:** de provincie vermijdt vervuilende of milieu-onvriendelijke producten als alternatieven beschikbaar zijn binnen een financiële bandbreedte van + 3%.
- Afval:** de te selecteren leveranciers streven naar het scheiden afval en het minimaliseren van het gebruik en recyclen van verpakkingsmaterialen.
- Energie:** de provincie wenst het gebruik van groene elektriciteit te vergroten, wat ten goede komt aan de CO2 reductie.

3.3 *Maatschappelijke eisen aan leveranciers*

De Provincie Overijssel stelt naast duurzaamheidsaspecten ook maatschappelijke eisen aan haar leveranciers. Eisen worden gesteld aan arbeidsvoorwaardelijke aspecten en aan de integriteit van leveranciers.

Arbeidsvoorwaardelijke aspecten

Leveranciers van de Provincie Overijssel worden geacht zich te houden aan de in Nederland gangbare normen en waarden met betrekking tot arbeidsvoorwaardelijke aspecten. Aspecten als discriminatie van werknemers of leveranciers, gebruikmaking van kinderarbeid, ontoereikende arbeidsomstandigheden of andere onethische praktijken worden niet getolereerd. Om potentiële leveranciers te toetsen wordt, voorafgaand aan opdrachtverstrekking aan leveranciers en met inachtneming van de Europese Richtlijnen, informatie ingewonnen en geanalyseerd.

Integriteitseisen aan leveranciers

De Provincie Overijssel wenst alleen zaken te doen met bedrijven die betrouwbaar en niet crimineel zijn. Op het moment dat een bedrijf hier niet aan voldoet wordt deze uitgesloten als (mogelijke) leverancier. Om potentiële leveranciers te toetsen kan informatie worden ingewonnen en geanalyseerd, met inachtneming van de Europese Richtlijnen en de wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (BIBOB).

Omgang met leveranciers

Alle leveranciers hebben gelijke kansen

De Provincie Overijssel hanteert bij al haar inkoop de beginselen van transparantie, objectiviteit en non-discriminatie. Alle marktpartijen hebben dan ook gelijke kansen. Dat houdt in dat bij aanbestedingen, onafhankelijk van de gevolgde procedure, provinciale ondernemers niet worden bevoordeeld noch worden benadeeld.

Om te komen tot een lijst met leveranciers die geschikt worden geacht om de opdracht uit te voeren - en dus in de gelegenheid worden gesteld om een offerte uit te brengen - worden zowel provinciale als niet provinciale leveranciers beoordeeld op hun geschiktheid. De vestigingsplaats en oorsprong van een onderneming kunnen in deze beoordeling nimmer een rol spelen.

Stimuleren provinciale ondernemerschap en werkgelegenheid

Hiervoor is al aangegeven dat het wettelijk gezien niet toegestaan is om provinciale leveranciers te bevoordelen. Binnen de regelgeving is het echter wél mogelijk om bij de uitvoering van (Europese) aanbestedingen rekening te houden met de aard en omvang van de provinciale ondernemers.

Dit wil zeggen dat de Provincie er naar streeft om (binnen de kaders van wet- en regelgeving) bij het specificeren van de inkoop een zodanige aanbestedingsstrategie te kiezen dat provinciale leveranciers in aanmerking kunnen komen om als leverancier van de Provincie Overijssel geselecteerd te worden. Daartoe wordt bij iedere inkoop/aanbesteding overwogen in welke percelen de betreffende inkoop/aanbesteding logisch kan worden opgedeeld. Ook worden selectie- en gunningscriteria, indien mogelijk, zo opgesteld dat provinciale leveranciers aan deze criteria kunnen voldoen. Op deze manier wordt het voor hen, maar tevens ook voor kleinere niet provinciale leveranciers, mogelijk om mee te dingen naar provinciale opdrachten.

Maatschappelijke eisen zijn:

Politiek/economisch: de provincie doet geen zaken met leveranciers die als 'fout' worden bestempeld vanwege het politieke of economische klimaat.

Arbeidsvoorwaarden: de provincie doet geen zaken met leveranciers die naar Nederlandse maatstaven onvoldoende arbeidsvoorwaarden bieden aan hun werknemers, gebruik maken van kinderarbeid of discrimineren naar geloof, ras of sekse.

Arbeidsparticipatie: de provincie streeft naar inzet van jonge mensen of mensen met een arbeidshandicap bij haar te selecteren leveranciers.

Werkomgeving: de provincie doet geen zaken met leveranciers die onvoldoende veilige en gezonde werkomstandigheden bieden voor haar werknemers.

3.4 Economische uitgangspunten

Met het oog op het verkrijgen van zo goed mogelijke aanbiedingen, is in dit hoofdstuk een relatie gelegd tussen drempelbedragen en te volgen procedures bij inkoop en aanbesteding. Voor de Europese aanbestedingen gelden de wettelijke drempels. Ligt de geschatte waarde van de opdracht hierboven, dan is de Provincie Overijssel verplicht de Europese richtlijn toe te passen. Voor aanbestedingen beneden de wettelijke Europese drempels, gelden de drempelwaarden en procedures in dit inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De Provincie Overijssel hanteert het volgende aanbestedingsbeleid met de volgende drempelbedragen (bedragen zijn exclusief BTW);

Aanbestedings-procedure	Werken	Leveringen en Diensten	Minimumaantal uit te nodigen leveranciers
Enkelvoudig	< € 50.000,-	< € 50.000,-	n.v.t.
Meervoudig/ onderhands	€ 50.000,- <> € 400.000,-	€ 50.000,- <> € 175.000,-	≥3
Openbaar	≥ € 400.000,-	> € 175.000	n.v.t.
Europees	≥ € 5.278.000,-	≥ € 211.000,-	Conform richtlijn

Figuur 2: Aanbestedingsprocedures

De voorgeschreven aanbestedingsprocedure zijn minimale eisen. Het is zonder meer toegestaan in positieve zin af te wijken. Wordt bijvoorbeeld een enkelvoudige uitnodiging voorgeschreven, dan mag ook meervoudig/onderhands worden aanbesteed.

3.4.1 Meerwerk

De Provincie Overijssel hanteert voor opdrachten van meerwerk en herhalingsaankopen bij werken, leveringen en diensten de volgende regels:

- Voor Europees aanbestede opdrachten artikel 31 van het Besluit Aanbestedingsregels voor Overheidsaanbestedingen (BAO).
- Voor openbaar (niet europees) aanbestede opdrachten artikel 31 van het Besluit Aanbestedingsregels voor Overheidsaanbestedingen (BAO) met als extra randvoorwaarde dat de totale aanbestedingssom (d.w.z. inclusief het meerwerk) de bovendrempelwaarde van de aanbestedingscategorie niet mag overschrijden.
- Voor enkelvoudige- en meervoudig onderhandse aanbestede opdrachten gelden de regels als voor openbaar (niet europees) aanbestede opdrachten met als toevoeging dat in aanvulling op het bepaalde in BAO artikel 31 lid 4a ook gelijksoortig maar niet onvoorzien en niet onlosmakelijk verbonden meerwerk mag worden toegekend.

3.4.2 *Afwijking van het aanbestedingsbeleid*

Indien een Hoofd Eenheid (HE) het leveren van goederen, het verlenen van diensten, het uitvoeren van werken dan wel een combinatie, in afwijking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wenst aan te besteden, gelden de hierna volgende regels:

1. Voor een Enkelvoudige en Meervoudige/Onderhandse aanbestedingsprocedure wijkt een HE uitsluitend van dit beleid af indien daartoe dringende redenen aanwezig zijn. De betrokken HE geeft gemotiveerd aan de Directie aan waarom hij/zij van mening is dat dergelijke redenen aanwezig zijn. Het verzoek en het besluit van de Directie dienen gearcheveerd te worden in het aanbestedingsdossier.
2. Voor een Openbare en Europese aanbestedingsprocedure kan het college van Gedeputeerde Staten toestemming geven tot afwijking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, indien daartoe dringende redenen aanwezig zijn. De betrokken eenheid verzoekt Gedeputeerde Staten daartoe om toestemming tot afwijking, met mededeling van de redenen en de consequenties in het kader van de Europese regelgeving die tot het verzoek leiden. Het verzoek dient voorzien te zijn van een advies van de inkoopcoördinator en juridische zaken en dient met het GS besluit te worden gearcheveerd in het aanbestedingsdossier.

3.5 *Organisatorische uitgangspunten*

Op basis van de eindrapportage 'Onderzoek naar inkoop en aanbesteding bij de Provincie Overijssel' (juni 2004) heeft de directie van de provincie besloten om de inkoopfunctie van de provincie in te richten volgens gecoördineerd inkoopmodel. Hierbij is een aantal uitgangspunten gehanteerd.

Gecoördineerde inkoopfunctie

De gecoördineerde inkoopfunctie beschrijft de inkooporganisatorische verdeling van de activiteiten van het inkoopproces en welke functionarissen binnen de Provincie Overijssel welke activiteiten binnen de inkoopfunctie uitvoeren (inclusief de bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden) en geeft aan op welke wijze de bij inkoop betrokken functionarissen onderling zorgen voor afstemming.

De gecoördineerde inkoopfunctie is een combinatie van de volledig centrale en volledig decentrale inkooporganisatie, waarbij de voordelen van beide gecombineerd worden en de nadelen geëlimineerd worden. De inkoopcoördinator heeft de verantwoordelijkheid over de inkoopmanagement- en strategische processen. De tactische en operationele processen vallen onder de verantwoordelijkheid van de eenheden. De inkoopcoördinator heeft een adviserende, ondersteunende en aanjagende functie waar het gaat om gecoördineerd aanbesteden van eenheidoverstijgende inkooppakketten.

Een verdere beschrijving van provinciale inkooporganisatie is opgenomen in de notitie 'Inkooporganisatie Provincie Overijssel'.

Te hanteren standaard werkwijzen

De Provincie Overijssel streeft naar een eenduidige professionele werkwijze. Aangezien een groot deel van de inkoopactiviteiten in het kader van integraal management decentraal belegd is, kiest de provincie voor een standaardwerkwijze. Deze standaardwerkwijze wordt vastgelegd in een set van inkooptools en procedures. De provincie hanteert hierbij standaarddocumenten om de professionele werkwijze te kunnen waarborgen. Met behulp van deze standaarddocumenten streeft de provincie ernaar om een constante richting naar de verschillende leveranciersmarkten uit te stralen.

3.5.1 *Inkoopsynergie*

De Provincie Overijssel streeft ernaar voor alle gewijzigde herhalings- en routinematige herhalingsinkopen (raam)overeenkomsten af te sluiten met geschikte leveranciers. Per inkooppakket wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een of meerdere geschikte leverancier(s) teneinde de schaalvoordelen zo groot mogelijk te laten zijn.

Het streven is om gelijksoortige inkoopbehoeften binnen eenheden, maar ook eenheidoverschrijdende inkopen zoveel mogelijk te clusteren met als doel schaalvoordelen te kunnen behalen. Situationeel zal worden bepaald wanneer clustering mogelijk is.

In dit kader zoekt de Provincie Overijssel tevens actief naar mogelijkheden tot (geformeerde) inkoop samenwerking met andere (lokale) overheden, waar mogelijk vastgelegd in inkoopconvenanten.

3.5.2 *Inkoopjaarplan*

Centraal in het gecoördineerde inkoopmodel staat het inkoopjaarplan, dat door de inkoopcoördinator wordt opgesteld in nauwe samenwerking met de eenheden. Daarin wordt beschreven welke grotere inkoop- en aanbestedingen (een aanbestedingskalender) voor een volgend jaar op de rol staan. Aan de hand van het inkoopjaarplan wordt de capaciteit van de inkoopcoördinator verdeeld over de eenheden en eventuele specialistische externe deskundigheid aangetrokken.